

1. Добробут розуміють як комплекс складників, що охоплює не лише матеріальний, а й суспільний, психологічний, правовий, політичний та інші чинники як стосовно окремої людини, так і на рівні всього суспільства. Кожний складник добробуту оцінюють за окремими показниками.
2. За одним окремо взятим показником не можна оцінити ступінь досягнення добробуту. Навіть складний комплексний показник не забезпечує повної картини суспільного добробуту.
3. Визнаним підходом до вимірювання як суспільного, так і особистого добробуту є застосування набору показників, кожен із яких відображає різні аспекти добробуту.
4. Набір показників добробуту дітей та підлітків суттєво відрізняється від набору показників суспільного добробуту чи добробуту дорослої людини. Він уміщує ті показники, які є ключовими для забезпечення сталого й щасливого майбутнього кожної країни.

svitdovkola.org/zbd9/3

§3. Шляхи створення добробуту

Змінюйте світ на краще, піклуйтеся про нього, тому що ви в ньому живете!

*Андрій Кузьменко (псевдонім — Кузьма Скрыбін),
український співак, композитор,
письменник і продюсер*

1. Чи погоджуєшся ти із закликом лідера гурту “Скрыбін”? Поміркуй, чи означають слова “змінювати світ на краще” те саме, що й створювати добробут? Поясни свою думку.

Чи залежить твій добробут від добробуту інших?

Добробут — основа щасливого життя. Проте суспільний добробут тісно пов’язаний з особистим добробутом, добробутом кожної родини та громади.

2. Як ти вважаєш, чи можна поставити знак рівності між твоїм особистим добробутом і добробутом твоєї родини? Чи залежить від тебе добробут родини? Як плекає добробут твоя родина? А як створити особистий добробут? Чи збігаються ці способи? Який висновок можна зробити?

Особистий добробут — важлива умова родинного і суспільного добробуту. Якщо людина має добре здоров'я, внутрішню гармонію, стабільний дохід, емоційну рівновагу, вона здатна більше віддавати родині й іншим людям: підтримувати, допомагати, створювати спільне майбутнє. А це означає, що і сімейний, і суспільний добробут залежить від діяльності та вчинків кожної конкретної людини, а отже і від твоїх учинків так само. Ти також відповідаєш і за власний, і за сімейний добробут, впливаючи на добробут громади й суспільства.

3. Переглянь відеосюжет.

- ⚙ Наскільки важливо аналізувати власну поведінку з погляду її наслідків для особистого та суспільного добробуту й безпеки? Поясни чому.
- ⚙ Чи виправдане досягнення особистого добробуту в будь-який спосіб та будь-якою ціною?

Чи завжди твої вчинки позитивно впливають на твій добробут?

4. Змодельуйте дискусію про шляхи створення добробуту

- ⚙ Як ти ставишся до кожної висловленої думки? Чия думка тобі найближча? Обґрунтуй свою позицію.

Відповідальна поведінка — основа, що тісно пов'язує між собою особистий добробут, добробут родини й суспільства. На особистому рівні відповідальність допомагає людині ставити чіткі цілі, працювати над їх досягненням, розвивати свій потенціал. На суспільному рівні — відповідальні громадяни та громадянки будують правову державу, підтримують економіку, розвивають культуру і взаємини. Якщо всі виконують свої обов'язки сумлінно, то добробут усієї країни зростає.

Проте іноді буває легше сказати, ніж зробити. У житті перед нами часто постає непростий вибір поведінки, діяльності чи вчинків. Його ускладнює різноманітність можливих наслідків, особливо, якщо ми не маємо чітких орієнтирів. Такими орієнтирами для тебе стануть відповіді на запитання, які ти маєш поставити, перш ніж діяти:

- Чи буде корисним для мене те, що я планую зробити?
- Чи допоможе мені це досягти добробуту?
- Чи сприятиме мій вибір поліпшенню добробуту родини?
- Чи не суперечить це суспільному добробуту й безпеці?
- Які ймовірні наслідки моєї поведінки для мене, для родини і для суспільства?

5. Об'єднайтеся в групи і разом придумайте й зобразіть на аркуші паперу умовний знак, що застерігає: "Це загрожує безпеці й добробуту!".

☀ Презентуйте результати своєї роботи в класі.

Які шляхи створення добробуту?

Коли заводять мову про шляхи створення добробуту, мають на увазі сукупність дій, стратегій і умов, що дають змогу людині і/або суспільству досягти стабільного й гармонійного життя в різних його вимірах: матеріальному, соціальному, емоційному, духовному тощо.

6. Ознайомся з переліком основних шляхів створення добробуту. Разом з однокласником/однокурсницею спроектуйте власні дії для створення особистого й суспільного добробуту за кожним із напрямів.

- Зміцнення фізичного й психічного здоров'я.
- Формування здорового середовища.
- Гарантування безпеки.
- Забезпечення освіти, самореалізації та постійного розвитку.
- Розвиток економічної активності й підприємництва.
- Розвиток соціальних взаємин, участь у доброчинності та підтримці громади.
- Участь у суспільних процесах і вплив на них.

ШЛЯХИ СТВОРЕННЯ ДОБРОБУТУ Й НЕОБХІДНІ ДЛЯ ЦЬОГО ДІЇ

Напрямок	Дія для створення добробуту	
	особистого (те, що змінює на краще тебе)	суспільного (те, що змінює на краще світ навколо)
Зміцнення фізичного й психічного здоров'я		
...		

Створення добробуту зазвичай потребує комплексного підходу: слід працювати одночасно над кількома напрямками, а не зосереджуватися лише, наприклад, на підприємництві чи зміцненні здоров'я. Окрім того, плекаючи добробут, важливо зберігати баланс між особистим і суспільним добробутом, не жертвувати одним заради іншого.

7. Ознайомся з чеклістом “Баланс особистого та суспільного добробуту”. Дай відповіді на запитання чекліста й дізнайся, чи втримаєш ти такий баланс.

Яку роль відіграє освіта у створенні добробуту?

Освіта — один із найважливіших чинників, що впливають на добробут як окремої людини, так і всього суспільства. Люди з вищим рівнем освіти здебільшого мають ліпші можливості працевлаштування й гідну заробітну плату.

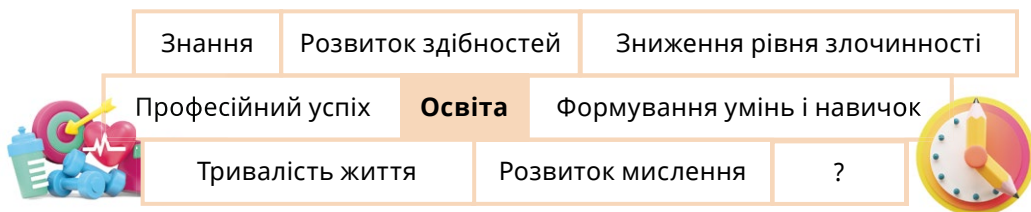
Економіка країн, у яких рівень освіти населення високий, зазвичай міцніша й більш конкурентоспроможна завдяки технологічному прогресу, впровадженню інновацій тощо. Окрім того, освіта сприяє формуванню активної громадянської позиції, посилює довіру між громадянами і знижує рівень злочинності в суспільстві.

Освічені люди частіше ведуть здоровий спосіб життя, глибше усвідомлюють важливість профілактики захворювань і володіють достовірною інформацією про здоров'я. Унаслідок цього зростають показники якості й тривалості життя.

Навчання розвиває критичне мислення, креативність, адаптивність та інші важливі навички, що допомагають людині досягти успіху в житті й реалізувати свій потенціал.

8. Доповни перелік причин, чому важливо постійно навчатися.

9. Намалюй або зроби за допомогою онлайн-сервісів інфографіку або постер на тему: “Як освіта допомагає створити добробут”.

Що таке стратегія добробуту?

Стратегія добробуту — це план дій, спрямований на покращення особистого, родинного, громадського чи суспільного добробуту.

Передусім це твій індивідуальний план, розроблений на основі власного вибору, зусиль і відповідальності, що враховує твої цілі й життєві пріоритети. Є три етапи розроблення стратегії добробуту.

I етап — усвідомлення власних потреб і цінностей. Добробут починається тоді, коли ти чітко розумієш, що для тебе є насправді важливим: безпека, здоров'я, розвиток, сімейні стосунки, освіта, умови проживання, служіння суспільству, дозвілля, заняття спортом, хобі тощо.

II етап — визначення цілей і планування діяльності. Це потребує чіткості: яких конкретно результатів ти хочеш досягти, як саме ти хочеш покращити свій добробут через рік, п'ять або десять років.

III етап — розвиток власних внутрішніх ресурсів. Створити добробут без знань, здібностей, умінь і навичок важко. Тому індивідуальний розвиток слід сприймати як інвестицію в себе.

І нарешті, найголовніше: створення добробуту — це не спринт, а марафон, що потребує твоїх систематичних дій, наполегливості й відповідальності. Зміни відбуваються поступово й часто неквапливо, але правильні кроки щодня неухильно вестимуть до мети.

10. Перегляньте відео. Об'єднайтеся в три групи і створіть перелік правил досягнення добробуту. Перша група — особистого добробуту, друга група — родинного, третя група — суспільного.

✧ Обговоріть результати роботи в класі.

1. Суспільний добробут тісно пов'язаний з індивідуальним добробутом, добробутом кожної родини й громади. Він залежить від діяльності й учинків кожної людини.
2. Шляхи створення добробуту — це сукупність дій, стратегій і умов, які допомагають людині та/або суспільству досягти стабільного й гармонійного життя. Таких шляхів багато: від зміцнення фізичного й психічного здоров'я до доброчинності й підтримки громади.
3. Створюючи добробут, слід працювати одночасно над декількома його напрямками. Проте пам'ятай: особистий і суспільний добробут мають перебувати в балансі.
4. Стратегія створення добробуту — це план дій, спрямований на покращення особистого, родинного, громадського чи суспільного добробуту. У кожної людини цей план індивідуальний.